

6. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами: Підручник / М. Ф. Огійчук, В. Я. Плаксієнко, М. І. Беленкова та ін. / За ред. проф. М. Ф. Огійчука. - 6-те вид., перероб. і допов. - К.: Алерта. 2011. – С. 433
7. Карпенко О.В. Бухгалтерський облік та аудит / О.В. Карпенко . - 2009
8. Голов, С. Ф. Бухгалтерський облік в Україні: аналіз стану та перспективи розвитку [Текст]: моногр. /С.Ф. Голов. -К.: ЦУЛ, 2007. - 522 с.
9. Керимов В.Э. Управленческий учт : учебник / В.Э. Керимов. – М. : Дашков и Ко, 2004. – 460 с.
10. Кольцова Т.А. Об организациисистемыуправленческогоучёта на предприятии / Т. А. Кольцова // Академическийвестник. – 2010. – № 4. – С. 106-110.
11. Лишиленко О.В. Бухгалтерський управлінський облік: навчальний посібник / О.В. Лишиленко. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 254 с.
12. Аксененко А.Ф. Себестоимость в системеуправленияотраслью: учет и анализ [Текст] / А.Ф.Аксененко. – М.: Экономика, 2004.
13. Давидович І. Є. Контролінг Навчальний посібник.—К.: Центр учбової літератури.,2008.—552 с.
14. Фінансовий та управлінський облік на сільськогосподарських підприємствах: Підручник/ М.Ф. Огійчук, В.Я. Плаксієнко, М.І. Беленкова та ін./ За ред. проф. М.Ф. Огійчука. – К.: Алеута, 2009. – 1056 с.
15. Бартош О.М. Управлінський облік, як основа ефективної системи управління банком / О.М. Бартош // ФІНАНСОВИЙ ПРОСТІР. – 2014. - № 1 (13). – С. 41

УДК 657

Ліба Н.С.,

к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування та маркетингу,
Мукачівський державний університет

УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК З ТОЧКИ ЗОРУ МЕНЕДЖМЕНТУ

На сучасному етапі розвитку економіки важливо врахувати зростання нестабільності зовнішнього середовища підприємництва, яке стосується всіх основних процесів: інноваційних, інвестиційних, технологічних, оподаткування, приватизаційних, реформування земельних відносин в аграрних формуваннях і, на кінець, управлінських.

В українській економіці сьогодні вже існують всі передумови для того, щоб розглядати бухгалтерську діяльність з урахуванням її управлінського аспекту. У визначенні бухгалтерського обліку, сформульованому Американською асоціацією бухгалтерів, чітко відзначається управлінський аспект: це процес ідентифікації інформації, обчислення й оцінки показників та надання даних користувачам інформації для вироблення, обґрунтування і прийняття рішень [1].

Управлінський облік забезпечує всі стадії управлінського циклу інформацією: аналізу, контролю, планування, прогнозування. Деякі вчені доводять, що ці стадії належать до різних галузей знань. На їхню думку, управлінський облік має тільки облікові аспекти – виявлення, реєстрації, накопичення, підготовки, інтерпретації й передачі інформації для процесу управління. Однак використання підготовленої інформації управлінського обліку для менеджерів усіх рівнів управління для прийняття рішень із забезпечення майбутніх результатів діяльності обмежується в зв'язку із складністю розуміння економічного змісту статей та форм управлінської звітності, їх взаємозв'язку. На практиці спостерігається дефіцит інформації, а інформація, яка надається управлінським обліком, не використовується.

Основним завданням управлінського обліку є ведення перспективного обліку – нормування, бюджетування, контроль за відхиленням витрат від норм, аналіз і планування з метою інформаційного забезпечення процесу прийняття управлінських рішень. Організація

управлінського обліку на підприємствах України здійснюється як наступний логічний крок після реформування фінансового обліку і розглядається як дві взаємопов'язані підсистеми єдиної системи бухгалтерського обліку. Оскільки вони створюються на підставі системи збирання, вимірювання, обробки, яку називають первинним обліком, тому методологія розробки первинного обліку лежить в їхній основі. В подальшому інформація систематизується, узагальнюється у фінансовому й управлінському обліку відповідно до запитів користувачів для передачі в систему управління підприємством [3].

Визначити можливості практичного застосування управлінського аналізу можна лише визначивши його місце в єдиній системі управління діяльністю підприємства. Вирішення цієї задачі у свою чергу вимагає відповіді на питання: 1. Що таке менеджмент і які об'єктивні передумови його становлення в Україні? 2. У чому полягають задачі менеджменту? 3.Що складає його інформаційну базу?

Сьогодні термін „менеджмент” міцно ввійшов у наш лексикон, замінивши попередні „керівник”, „управлінець”, „начальник”. Ми погоджуємось із І.Н.Герчиковою, яка вважає, що він є аналогом терміну „управління”, його синонімом і застосовується до управління соціально-економічними процесами на рівні сучасного підприємства. Чіткої єдиної теорії менеджменту в Україні ще не вироблено.

Не дивлячись на суттєві розбіжності в концептуальних підходах до менеджменту, можна виділити три його найважливіших функції: 1) прийняття і реалізація управлінських рішень; 2) мотивацію всіх учасників підприємницької діяльності; 3)здійснення процедур управлінського контролю. Розглянемо детальніше третю із названих [1].

На взаємопроникнення управлінського обліку й елементів менеджменту, яке лежить в основі побудови інтегрованої системи управління підприємством, вказує Б.Райан стверджуючи, що управлінський облік повинен надавати інформацію для прийняття рішень керівниками, однак можна значно розширити рамки обліку. Оскільки облікова діяльність регламентує правила й процедури, вона здійснює широкий вплив на структуру взаємозв'язків всередині організації та сама підпадає під вплив цієї структури [2].

В сучасних умовах актуальними залишаються процеси інтеграції бухгалтерського управлінського обліку і менеджменту, які утворюють взаємодію двох концепцій. Взаємодія менеджменту (як концепції управління) і управлінського обліку (як концепції інформаційної підтримки управління) створює можливість зниження ризику прийняття помилкових управлінських рішень. У зв'язку з цим є доцільним залучати менеджерів до процесу формування облікової політики підприємства, знання якої дозволить керівникам не лише приймати ефективні управлінські рішення, а також оцінювати їх економічні наслідки. Менеджерам тим легше управляти прибутком свого підприємства, чим більш досконалою є поставлена на ньому система бухгалтерського управлінського обліку, яка оснований на обліковій політиці підприємства.

Ефективність проведення управлінського аналізу багато в чому залежить від того, наскільки останній адаптований до реальних потреб підприємства. Завдання постановки управлінського обліку на підприємстві вирішується лише тоді, коли чітко сформульовані управлінські потреби підприємства. Останнє є прерогативою менеджменту.

Бухгалтерський управлінський облік супроводжує менеджмент на всіх його стадіях: стратегічне управління, оперативне управління і контроль. Тому:

- 1) менеджер кожного рівня управління повинен не лише мати певні повноваження і прийняті рішення, але і забезпечуватись необхідною інформацією управлінського обліку;
- 2) управлінський облік на підприємстві повинен бути побудований таким чином, щоб забезпечити адекватне рішення управлінських завдань на будь-якому рівні менеджменту;
- 3) стратегічний і короткостроковий управлінський аналіз забезпечують інформаційну підтримку прийняття всіх управлінських рішень на стадіях *стратегічного* та *операційного* менеджменту;

4) велику роль в успішному розвитку підприємства має адміністративний менеджмент, який включає контроль успішності виконання завдань, визначених на попередніх двох рівнях, і який здійснюється менеджерами всіх ієрархічних рівнів [1].

Література:

1. Камінська Т.Г. Управлінський облік, аналіз і контроль в системі менеджменту на підприємстві [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://magazine.faaf.org.ua/upravlinskiy-oblik-analiz-i-kontrol-v-sistemi-menedzhmentu-na-pidpriemstvi.html>
2. Райан Б., Андерсон Х., Колдуэлл Д. Стратегический учет для руководителя. – М.: ЮНИТИ, 1998. – 425 с.
3. Чуприна Л.В. Управлінський облік у сучасному менеджменті підприємства/Чуприна Л.В.// Вісник НТУ «ХП». 2014. № 34 (1077). – с.157-161

УДК 657

Максименко Д.В.,

к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування та маркетингу,
Мукачівський державний університет

МЕТОДИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

Для вивчення тенденції розвитку окремих галузей народного господарства і розроблення рекомендації із регулювання економіки країни статистичні органи та різні відомства вивчають і дають оцінку змінам низки аналітичних показників фінансової діяльності підприємств за кілька років. Також дані органи намагаються розробити рекомендації щодо регулювання економіки.

Фінансовий стан підприємства цікавить також його конкурентів, але вже в іншому аспекті – негативному: вони зацікавлені в послабленні позиції конкурентів на ринку.

Досліджуючи фінансовий стан підприємства, доцільно відмітити, що аналіз останнього базується на певних принципах[1]:

1. Державний підхід. При оцінці економічних явищ і процесів необхідно враховувати їхню відповідність державній, економічній, соціальній, міжнародній політиці і чинному законодавству.

2. Науковий характер. Аналіз має базуватися на положеннях діалектичної теорії пізнання, враховувати вимоги економічних законів розвитку виробництва.

3. Комплексність. Аналіз вимагає всебічного вивчення причинних залежностей в економіці підприємства.

4. Системний підхід. Аналіз повинен базуватися на розумінні об'єкта дослідження як складової динамічної системи зі структурою елементів.

5. Об'єктивність і точність. Інформація, що використовується для аналізу, повинна бути достовірною й об'єктивно відбивати дійсність, а аналітичні висновки повинні бути обґрунтовано точними розрахунками.

6. Дієвість. Аналіз повинен бути дієвим, тобто активно впливати на хід виробництва і його результати.

7. Плановість. Для ефективності аналітичних заходів аналіз повинен проводитися систематично, а не від одного випадку до іншого.

8. Оперативність. Ефективність аналізу зростає, якщо він проводиться оперативно й аналітична інформація швидко впливає на управлінські рішення менеджера.

9. Демократизм. Припускає участь в аналізі широкого кола працівників і, отже, забезпечення більш повного виявлення внутрішньогосподарських резервів.

10. Ефективність. Аналіз має бути ефективним, тобто витрати на його проведення повинні давати багаторазовий ефект.

Комплексний аналіз фінансового стану підприємства проводиться в кілька етапів [1].

На першому етапі приймається рішення про доцільність аналізу фінансової звітності і

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>